

Tokaji borvidéki növényvédelmi előrejelzés a május 13-19. közötti időszakra

Az előző hét második felében melegedett az időjárás. Ennek eredményeképpen az elmúlt napokban 25°C-ot, illetve azt meghaladó értékeket mérhettünk napközben. Az elmúlt egy hétben 5 mm meghaladó csapadék csupán Tarcál és Tokaj környékén hullott, május 7-én. A szél továbbra is mindennapos jelenség. Ritkán van szélcsendes időjárásban részünk. Ez pedig a permetezésekre is kedvezőtlenül hat.

A fejlettek ültetvények aktuális zöldmunkák kapcsán végezzük el a hajtások válogatását, biztosítva ezzel a szellősebb lombzat kialakulását, illetve a törzstisztítást.

Zöldmunka elvégzésére váró furmint tőkék

Fenológia

Az elmúlt napok kifejezetten meleg időjárása a szőlő fejlődésének felgyorsulását eredményezte. A fejlett ültetvényekben 20-50 cm-es hajtásokkal találkozhatunk, illetve a fürtmegnyúlás stádiuma látható. Hűvösebb, lassabban melegedő területeken még mindig 5-15 cm-es, 2-4 kiterült levéllel rendelkező hajtásokkal találkozhatunk.

Lisztharmat

A lisztharmat ellen jelenleg a megelőzős védekezésen van hangsúly. A védekezések célja a kórokozó lombzaton való felszaporodás megakadályozása. A lisztharmat tüneteivel még nem találkoztunk. Az első védekezést az elmúlt napokban egyre több helyen végezték el. Ahol még nem tették meg, ott a következő napokban el kell kezdeni az idejű növényvédelmet. Az első kezelést kén hatóanyaggal végezzük. A kén hatékonysága 15°C alatt romlik, 25°C felett pedig perzselést okozhat. Fordítsunk figyelmet a megfelelő időben történő permetezésre is. Azoknak, akik ez első permetezést elvégezték, most nincs teendőjük, a következő permetezést fordulókat ajánlott 12 nappal az első után elvégezni, a 14 napnál hosszabb fordulókat mindenképp kerüljük el.

Peronoszpóra

A kórokozó számára a körülmények továbbra sem kedvezőek. Ez elmúlt egy hétben nem hullott számottevő csapadék, illetve a következő napokban is csupán kisebb esőzések várhatóak. A peronoszpóra korai jelentős fellépésre nem kell számítani. A kezelések során kontakt készítményeket használjuk. Konvencionális művelés esetén mankoceb vagy metirem hatóanyagok közül választunk. Ökológiai gazdálkodásban pedig rézkészítményeket alkalmazhatunk (rézoxiklorid vagy rézhidroxid).

Tarka szőlómoly

A tarka szőlómoly rajzása április elején elkezdődött, azonban hűvösebb időszakoknak köszönhetően a rajzás elhúzódott. Tarcali dűlőkben az első nemzedék fogott egyedeinek száma alacsony volt. A bodrogkisfaludi Kisvár dűlőben az előző héten jelentős egyedszám növekedés volt látható, a következő leolvasás alkalmával, azonban már ismét csökkent a fogott egyedek száma. A rajzáscsúcs május 7-én volt. A tömeges lárvakelés, ami a rajzáscsúcstól 10-14 napot követően esedékes. Ahol jelentősebb egyedszám volt megfigyelhető az első nemzedék kapcsán, ott a második permetezési forduló során alkalmazzunk nagyobb hatékonyságú rovarölő készítményt (metoxifenozid). Kisebb fertőzöttség mellett nem indokolt a védekezés, amennyiben mégis a védekezés mellett döntünk, akkor a piretroidok közül válasszunk (alfametrin, lambda-cihalotrin). Ökológiai gazdálkodásban, ahol nem légtérelítéssel védekeznek, ott a *Bacillus thuringiensis* vagy a spinozad hatóanyagú készítmények közül választhatunk.

Tarka szőlómoly hím egyedek a feromoncsapdában

Atka

Az atkák károsítása több helyen is észlelhető, azonban a fertőzés mértéke továbbra is gyenge. A tünetek számottevően nem erősödtek, az előző heti állapotokhoz képest. Speciális atkaölő szerek alkalmazása jelenleg nem szükséges. Az első permetezéskor magasabb kén dózis elegendő az atkapopuláció gyérítéséhez. Amennyiben egyes területeken mégis nagyobb mértékű az atkafertőzés, akkor alkalmazzunk atkaölő készítményt. A felhasználható hatóanyagok: fenpiroximát, abamektin. Ha ökológiai művelésben részesített ültetvényben jelentkezik erősebb fertőzés, akkor a kén hatékonyságát olajos készítménnyel növelhetjük, pl. narancsolaj.

Szőlő-gubacsatka kártétele

Szőlőtípsz

A szőlő kinőtt a legérzékenyebb fenológiai állapotból. A fiatal hajtásokon okozott károsítás a leveleken és hajtásokon egész évben látható lesz. A kártevő további károsítása nem olyan látványos, mint a vegetáció elején. A kifejlett leveleken a szívogatás helyén vöröses, nekrotikus foltok alakulnak ki.

Szivarsodró eszelény

Az összesodort szivarok láthatóak egyes ültetvényekben, azonban a károkozás mértéke csekély, védekezést nem indokolt. Kisebb területeken a szivarok összegyűjtése és megsemmisítése kivitelezhető, gyéríthetjük ez által a következő évi nemzedéket.

Szivarsodró eszelény károsítása

Vad

A vadak (elsősorban őz) okozta károsítás több ültetvényben is látható. Egyelőre jelentősebb kártétellel nem találkozottunk. Nagyobb mennyiségű csapadékra a következő napokban sem lehet számítani. Ezáltal a vadak, táplálék- és nedvességforrás gyanánt kereshetik fel az ültetvényeket. Különösen az erdő közeli parcellákban számíthatunk kártételre. Távoltartásukra használhatunk emberi haját, valamint állati zsiradék, vagy perlit/fakátrány/etil-merkaptán hatóanyagú készítményeket.

Vad okozta kártétel

Gyomszabályozás

Fordítsunk kellő figyelmet az ültetvények gyomszabályozására is. Kerüljük az ültetvények túlzott elgyomosodását. A gyomok jelentősebb felszaporodása párásabbá teszi az ültetvényt, ami a kórokozóknak kedvezőbb feltételeket teremt. A soraljak gyomirtására a soraljművelő gépeket vagy végső esetben glifozát hatóanyagot használhatunk. Azonban el kell kerülni, hogy a permetlé a szőlő zöld részeire kerüljön! Ezért fontos szerepe van az időben és jól elvégzett törzstisztításnak, ami történhet kézi vagy kémiai úton. Magról kelő gyomnövények ellen, azok néhány leveles állapotában kell védekezni. Élő gyomok ellen a magasabb dózist javasolt alkalmazni a növények intenzív növekedési fázisában. Apró szulák esetében virágzáskor kell kijuttatni a gyomirtó szert, mezei aszat ellen pedig tölevélrózsás állapotban. A glifozát felhasználása esetén úgy válasszuk meg a permetezés időpontját, hogy a kezelést követő 6 órán belül ne hulljon csapadék, hogy a hatóanyag maradéktalanul fel tudjon szívódni. A sorközök gyomszabályozására legjobb módszer a kaszálás.

A növényvédelmi kezelések elvégzése előtt fontos tájékozódni az időjárási viszonyokról. A várható csapadékról a radarképekről kaphatunk információt (<https://www.idokep.hu/radar>, vagy http://www.met.hu/idojaras/aktualis_idojaras/radar/). Abban az esetben, ha a permetezés közben elered az eső, az utolsó egy órában kezelt területeken célszerű újra elvégezni a növényvédelmi beavatkozást, mivel a kijuttatott permetlének körülbelül egy óra szükséges a megszáradáshoz.

Az elmúlt hét hőmérséklet és csapadék adatai:

2020.05.05-11.	átlaghőmérséklet (°C)	heti csapadék (mm)
Sárospatak Királyhegy	15,6	0,1
Sátoraljaújhely Szemszúró	15,3	0,3
Hercegkút Hosszúhegy	15,4	0,3
Tolcsva Nyakvágó	15	1
Erdőbénye Lócse	14,7	3,1
Vámosújfalú Rány	15,1	1,2

Olaszliszka Haraszt	15,8	0,8
Szegi Poklos	15,3	4,2
Tarcal Bakonyi	-	5,9
Tokaj Hétszőlő	16,1	9,8
Bodrogkeresztúr Dereszla	15,2	1,5
Mád Juharos	16	0,9
Mád Úrágya	16	2,2
Tállya Nyergesek	15,5	0,2
Abaújszántó Kassaváros	15,4	0,3

Várható időjárás 2020.05.13-19.

Kedden és szerdán egy hideg front hatására lehűlés éri el térségünket. Ezeken a napokon a nap maximum hőmérséklet 13-14°C körül alakul majd. Csütörtökön jelentősen melegszik az idő, 22°C várható napközben. Pénteken aztán újra több fokos lehűlés következik. Azonban szombattól ismét melegedés várható. Csapadék szerda reggeltől péntek reggelig várható (kb 10 mm). Az esőzés széllel érkezik, 40-50 km/h széllelkésekre kell számítanunk.

Pableczki Bence
Növényorvos